



СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Вилиана Маринова Василева - Институт по фуражните култури, Плевен
Председател на научно жури, назначено със заповед № НП-07-31/13.09.2016 г. на
Председателя на Селскостопанска Академия, София

относно: конкурс, обявен в Държавен вестник, брой 53/12.07.2016 г. от Институт по
фуражните култури, Плевен, за заемане на академична длъжност "професор" в
професионално направление ш. 6.2 Растителна защита, научна специалност
Растителна защита (ентомология)

В обявения конкурс участва един кандидат - доц. д-р Ивелина Миткова
Николова от Институт по фуражните култури, Плевен.

Доц. д-р Ивелина Миткова Николова е родена на 26.05.1973 г. в гр. Русе. През
1996 г. завършва Висш Селскостопански Институт (сега Аграрен Университет),
Пловдив, специалност "Растителна защита и агроекология". През 2001 г. постъпва на
работа в Институт по фуражните култури, Плевен като научен сътрудник, където
следва закономерно бързо кариерно развитие - научен сътрудник трета, втора, първа
степен през 2001, 2003, 2006 г., придобиване на образователна и научна степен
„доктор“ през 2007 г., а от 2012 г. заема академичната длъжност „доцент“.

За участие в конкурс за заемане на академична длъжност "професор", обявен
в Държавен вестник, брой 53/12.07.2016 г., доц. д-р Ивелина Миткова Николова е
представила общо 50 броя научни публикации (две от тях под печат).

Научните публикации са отпечатани в специализирани научни издания с
научен престиж - импакт фактор (IF) (ISI Web of Knowledge, Additional Resources,
Journal Citation Reports), импакт ранг (SJR, JBRIF), реферирани и индексирани в
признати вторични литературни източници, както следва: 19 броя научни
публикации в международни издания с общ импакт фактор 12.581, 10 броя от тях с
общ IF Thomson Reuters – 6.675; 1 брой с SJR 0.530; 5 броя с общ JBRIF 4.536 и 2
броя с общ Journal Impact Factor 0.840; в международни списания без импакт-фактор
- 20 броя; в национални списания без импакт-фактор - 8 броя; в сборници трудове от
международни - 2 броя и от национални конференции - 1 брой.

Кандидатката е водещ (самостоятелен и първи) автор в 28 броя публикации
(56%) (в 8 броя от тях самостоятелен, в 20 броя първи автор), втори автор в 17 броя и

трети автор в 5 броя. За съвместните научни публикации са представени протоколи за дялово участие на авторите.

Изследванията на доц. д-р Ивелина Миткова Николова са целенасочени и подредени във времето. Резултатите от тях заемат важно място в аграрната наука, и в частност, в областта на растителната защита (ентомология) и са групирани в следните основни научни и научно-приложни приноси:

Научни приноси:

1. Определени са видов състав и популационна динамика на неприятелите и полезните видове в агроценозите на някои фуражни култури.

За първи път в страната е проучена насекомната ентомофауна при зимен фий и два вида лупина. Извършени са проучвания върху опрашващата фауна при фацелия, звездан, еспарзета и люцерна.

2. Прилагане на екологични методи за борба срещу основни неприятели по някои фуражни култури.

Проучени са възможност за използване на агротехнологични методи като алтернатива на химичния метод за борба с видовете от р. *Sitona* и листната въшка *Acyrtosiphon pisi* при зимен фий; алелопатичен ефект на водни екстракти от надземна и коренова биомаса на *Sorghum halepense* върху два вида лупина; самостоятелно и в комбинация прилагане на биологични продукти (биоинсектициди, биорастежни регулатори, биологични листни торове) за контрол плътността на неприятелите при пролетен фуражен грах и фий.

3. Разработване на екологосъобразни растително-защитни системи за опазване на фуражните култури от вредители. Стабилност на комбинации между продукти с различно биологично действие

Проучено е овоцидното действие на някои неоникотинови и пиретроидни инсектициди при *Bruchus pisorum* L. при пролетен фуражен грах и установена по-висока ефикасност на препаратите от неоникотиновата група. Предложена е комбинация от инсектицидни препарати и растежен регулатор за по-добра защита от грудкови хоботници от род *Sitona* на пролетен фуражен грах и фий в уязвима фаза (след поникване).

4. Химичен състав и хранителна стойност на фуража в условията на биологично и конвенционално земеделие.

Установено е положителното влияние на комбинирано приложение на биологични инсектициди, биологични растежни регулатори и листни биоторове

върху качеството на фуража и зърното при пролетен фуражен грах и фий.

5. Енергийна ефикасност и подобряване енергийния баланс при отглеждане на фуражни култури чрез прилагане на нови продукти за растителна защита

Установен е положителният ефект на комбинирано използване на растежни регулатори, комбинирани листни торове и синтетични инсектициди върху хранителната и енергийна стойност на фуража от пролетен фуражен грах и фий, както и това на биоинсектициди, листни биоторове и биорегулатори за повишаване енергийната ефективност при отглеждане на пролетен фуражен грах.

Научно-приложни приноси:

1. Установени са основните насекомни неприятели и числената им динамика при пролетен фуражен грах, фий и люцерна.

2. Установени са протеинова хранителност, химичен състав и смилаемост на фуража от пролетен фуражен грах и фий след третиране с биологични и синтетични продукти.

3. Предложени са смеси от достъпни цъфтящи видове и фуражни растения, засяти в два региона на България с цел осигуряване Polen и нектар за опрашващите видове през техния активен летежен период. Проследена е динамиката на полезните насекоми, определен е видовия състав и предпочитаната растителност.

Интересът на научната общност към научните публикации на доц. д-р Ивелина Миткова Николова е подчертан чрез забелязаните (допуска се, че са повече) 76 броя цитирания, от които 16 броя в международни издания с импакт фактор или ранг.

Доц. д-р Ивелина Миткова Николова участва в 17 научно-изследователски проекта, 3 от които финансирани от външни за Селскостопанска Академия организации, и е ръководител на два. През 15 годишния научен и професионален стаж кандидатката участва в 28 научни форума, 8 от тях международни (три, проведени извън страната). Тя е научен ръководител на един зачислен докторант.

Освен научна, доц. д-р Ивелина Миткова Николова развива и научно-приложна дейност, компетентно участвайки в разработване на технологии за производство на важни белтъчни култури (соя, люцерна).

Авторитетът на кандидатката по специалността се потвърждава и от включването ѝ като член на комисия за проверка на регистрация, здравен статус и собственост на пчелни семейства в регион на страната.

По наукометрични критерии, доц. д-р Ивелина Миткова Николова представя с 25% над изискуемия брой научни публикации с общ импакт фактор в международни издания над изискуемия (така трудно постижимо в условията за научно-публикационна дейност в настоящето време), водещ автор е в повече от 50% от научните публикации; двукратно по-голям от изискуемия брой цитирания и с повече от 50% над изискуемия брой цитирания в международни издания с импакт фактор.

Съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за прилагането му в Селскостопанска Академия, кандидатката изпълнява и надхвърля условията, и отговаря на показателите за заемане на академичната длъжност „професор”, което ми позволява да дам **положително** заключение за избор на доц. д-р Ивелина Миткова Николова за заемане на академична длъжност “професор” в професионално направление ш. 6.2 Растителна защита, научна специалност Растителна защита (ентомология) за нуждите на Институт по фуражните култури, Плевен.

7.10.2016 г.,

гр. Плевен

Изготвил становището:


(доц. д-р Вилиана Василева)